

POBUDA ZA OHRANITEV OZNAČEVANJA ŽIVIL

Prekrite [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] **sestavine**

[REDACTED]

Označite hrano, pridobljeno
z novimi genomskimi tehnikami!

Red. prof. dr. **Martina BAVEC**, univ. dipl. inž. kmet.,

Dr. **Maja Kolar**, univ. dipl. inž. kmet.

22. SEJA KOMISIJE ZA RAVNANJE Z GSO, 14. MAJ 2026

OZNAČEVANJE GENSKO SPREMENJENIH ŽIVIL

Trenutno stanje na področju označevanja živil v Evropi:

- GS živila jasno označena,
- veljavnost strogih zahtev – ocena tveganja, sledljivost, obvezno označevanje.

Označevanje pomeni zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti v prehranski verigi.

OZNAČEVANJE GENSKO SPREMENJENIH ŽIVIL

Predvidene spremembe:

- EU razmišlja o novi zakonodaji: večina gensko spremenjenih rastlin izključena iz predpisov o GSO.
- Rastline, ki bodo v prihodnosti izključene iz varnostnih predpisov, so tiste, ki so bile spremenjene z novimi genomskimi tehnikami, kot je npr: CRISPR-Cas.
- Te rastline ne bi bile več predmet standardnih zahtev EU za GSO, kot so ***varnostni pregledi, označevanje za potrošnike in sledljivost.***

OZNAČEVANJE GENSKO SPREMENJENIH ŽIVIL

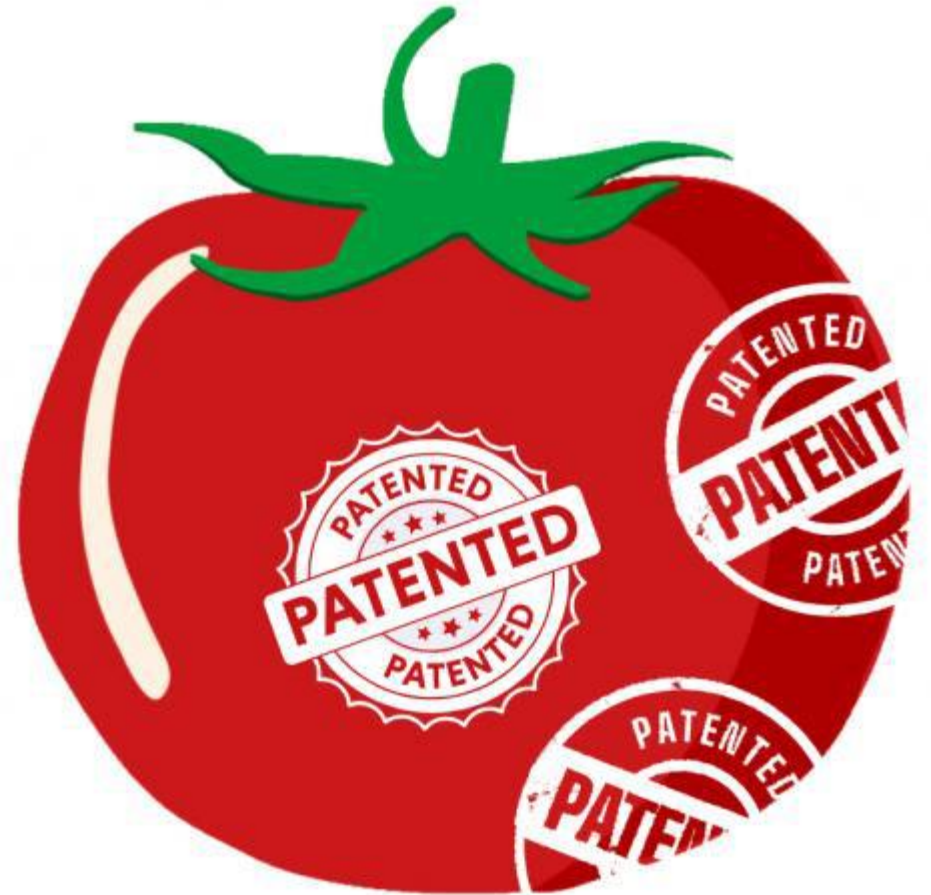
- Zgodnja faza zakonodajnega postopka – ohranitev obveznosti označevanja NGT.
- Tristranska pogajanja - ključne določbe o označevanju črtane.
- ***Trenutno predlagana zakonodaja:***
 - a) NGT kategorija 1 so rastline z manj kot 20 spremenjenimi zaporedji DNK in se štejejo za 'enakovredne konvencionalnim rastlinam'.
 - b) NGT kategorije 2 vključujejo vse druge rastline z urejenimi geni, pri katerih so spremembe bolj zapletene ali manj predvidljive.
- **Nove gensko spremenjene rastline NGT kategorija 1 (približno 94 % vseh NGT) bi bile izvzete iz sedanjih obveznih zahtev glede ocene tveganja, sledljivosti in označevanja, dovoljeni pa bi bili tudi patenti na rastlinske lastnosti.**

TVEGANJA POVEZANA Z NGT S STALIŠČA POTROŠNIKOV IN EKOLOŠKEGA KMETIJSTVA

- ***Nepredvidljiva tveganja za okolje in opraševalce:*** rastline NGT se lahko prosto križajo z divjimi sorodniki, kar lahko vodi v trajno gensko kontaminacijo naravnih genskih virov in izgubo biotske raznovrstnosti. Tveganje za ekološko ravnovesje.
- Uvajanje novih tehnologij – ohranjanje informiranosti, sledljivosti in zaupanja.
- **Kršitev previdnostnega načela in mednarodnih obveznosti:** Kartagenski protokol – biološka varnost – individualne ocene tveganja.

TVEGANJA POVEZANA Z NGT S STALIŠČA POTROŠNIKOV IN EKOLOŠKEGA KMETIJSTVA

- **Ogrožanje ekološkega kmetovanja in monopolizacija trga semen: odsotnost sledljivosti in možna nepovratna kontaminacija oskrbovalnih verig.**
- Lastnosti NGT patentirane – izpostavljenost tožbam zaradi kršitev patentov + odvisnost kmetov.
- Neposredna grožnja prehranski suverenosti.

TVEGANJA POVEZANA Z NGT S STALIŠČA POTROŠNIKOV IN EKOLOŠKEGA KMETIJSTVA

- **Kršitev pravice potrošnikov do obveščenosti in svobode izbire:**
ukinitvev obveznega označevanja in sledljivosti.
- To neposredno krši 169. člen PDEU, ki zagotavlja visoko raven varstva potrošnikov.
- Brez sledljivosti državljanom odvzemamo pravico do informirane izbire in posegamo v njihovo osebno integriteto.

ODZIV POTROŠNIKOV- KAMPANJA PREKRITE SESTAVINE

BIODYNAMIC
FEDERATION demeter

demeter

Bioland

BIO WINKEL
VERENIGING

Friends of
the Earth
Europe

ASSOCIATION
Kokopelli

ΣITΩ
sito seeds

Naturland

SOS
save our seeds

SEMENJALNICA
HRANILNICA EKOLOŠKIH SEMEN
Ekosemena, Institut za ekološke
raziskave in trajnostni razvoj

bingenheimer
saatgut

Solidarische
Landwirtschaft
sich die Ernte teilen

SOLIDAGRO

Odin

Maan ystävät
Friends of the Earth Finland

LAND
wijzer

BioForum
SECTORORGANISATIE
BIOLANDBOUW
EN -VOEDING

bio
kreis

naturasi
negozi e aziende agricole bio

VITALE RASSEN

BIO AAN HUIS

LUOMU
LIITTO.

EKÖ

VOEDSEL
ANDERS
GROEIENDE BEWEGING VOOR AGRO-ECOLOGIE

ekoci
EKO CIVILNA INICIATIVA SLOVENIJE

ZVEZA
BIODYNAMIKOV
SLOVENIJE

BIOLOGISCHE
ERDE SAAT
LANDWIRTSCHAFT

GAUMEN
HOCH

velt
SAMEN
ECO
ACTIEF

AbL
Arbeitsgemeinschaft
bäuerliche Landwirtschaft e.V.

ODZIV POTROŠNIKOV

Prekrite [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] sestavine

[REDACTED]

Označite hrano, pridobljeno
z novimi genomskimi tehnikami!

ODZIV POTROŠNIKOV – KAMPANJA PREKRITE SESTAVINE

163.829 nas je že poslalo e-poštno sporočilo!

Država

 Slovenija

Kliknite žeton stranke, da izberete vse njene člane.

 Izberite vsaj enega od 9

IZBERITE VSE

- Branko GRIMS
Slovenska demokratska stranka
- Irena JOVEVA
Gibanje Svoboda
- Matjaž NEMEC
Socialni demokrati
- Vladimir PREBILIČ
Vesna – zelena stranka
- Marjan ŠAREC
Gibanje Svoboda

Ime *

Priimek

Elektronski naslov *

NASLEDNJI KORAKI...

Dogovor v tristranskih pogajanjih o NGT je izdal potrošnike, ker:

- **Krši obveznosti EU po mednarodnem pravu.** EU mora spoštovati načelo pravne države na vseh ravneh. Vsa zakonodaja EU mora biti v skladu s Konvencijo ZN o biološki raznovrstnosti in zlasti z njenim Kartagenskim protokolom.
- **Ne spoštuje pravic potrošnikov.** Potrošniki morajo imeti pravico do izbire hrane, ki jo uživajo, in odločitve o tem, ali želijo uživati sestavine iz GSO.
- **Odpira vrata patentiranim semenom.** Kmetijski sektor in sektor žlahtnjenja rastlin v EU lahko uspevata le, če semena niso patentirana.
- Republika Slovenija je v vseh fazah glasovala **PROTI** deregulaciji.
- Glasovanje v EU parlamentu je bilo predstavljeno na mesec **junij 2026**.
- Pisno se je odzval **en** EU poslanec.
- Okoljske in ekološke organizacije so poslale **pismo vsem EU poslancem** s pozivom za zaščito potrošnikov.
- Pisna prošnja EU poslancem za zaščito potrošnikov tudi s stališča komisije za ravnanje z GSO.

HVALA ZA POZORNOST.

Predlog sklepa 1

Komisija za ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi, ki kot posvetovalno telo Vlade RS vključuje predstavnike celotne družbe, **poziva slovenske poslance v Evropskem parlamentu, da glasujejo proti predlagani Uredbi** o rastlinah, pridobljenih z nekaterimi novimi genomskimi tehnikami in izdelkih iz njih, ki bo deregulirala zakonodajo o gensko spremenjenih organizmih in onemogočila svobodno izbiro hrane državljanom EU.

Predlog sklepa 2

Slovenija je obdobju celotnega postopka oblikovanja zakonodaje glasovala proti deregulaciji na področju gensko spremenjenih rastlin.

V primeru morebitnega sprejetja deregulacije v

EP **Komisija daje pobudo Vladi RS**, da sproži vse pravne postopke in usklajevanja med pristojnimi ministrstvi za **pripravo pritožbe na EU sodišče** in da

kot podpisnica mednarodnih pogodb in varuhinja

svoje naravne in kulturne dediščine postavi strateške interese prehranske varnosti in biotske raznovrstnosti pred komercialne interese.

S tem lahko:

- ohrani pravico potrošnikov do obveščeniosti in svobodne izbire,
- prepreči negativne vplive deregulacije na ekološko kmetijstvo monopolizacijo semen ter ohrani tradicionalno kmetijstvo,
- ohrani previdnostno načelo in spoštovanje mednarodnih zavez (Kartagenski protokol o individualnih ocenah tveganja),
- prepreči gensko kontaminacijo naravnih genskih virov in izgubo biotske raznovrstnosti na ozemlju RS in širše ter prepreči tudi vplive na čebelje družine in celotno ekološko ravnovesje.